

Az idei átszervezések mérlege:

Megszűnt 399, megalakult 89 minisztériumi vállalat

Az eddigi átszervezések mintegy befejező aktusaként a pénzügyminisztériumban az országos vállalati törzskönyvön is átvezették a változásokat. Ezzel hitelesítették egyes üzemek megszűnését, mások létrejöttét és az új vállalatok elnevezését.

A vállalati törzskönyvön végrehajtott változtatások tanúsága szerint az idén összesen 399 minisztériumi vállalat szűnt meg s 89 vállal-

at alakult, részben a kisüzemek összevonásával, másrészt egyes tanácsi vállalatoknak a minisztériumi vállalatok közé történt besorolásával. Legnagyobb változások az építőiparban történtek, itt 112 vállalat szűnt meg és 30 alakult. A könyvnyomtatás 99-cel, a kohó- és gépiparnak pedig kerekén 70-nel kevesebb üzeme van, mint a múlt év végén. Ennél jóval kisebb, de mégis jelen-

tős volt az átszervezés a nehéziparban és a belkereskedelemben is.

A törzskönyvben a legjelentősebb változást azonban mégsem a vállalati átszervezés, hanem a több ezer mezőgazdasági termelőszövetkezet bejegyzése okozta. Valamennyi termelőszövetkezet hivatalos nevét feljegyezték, s ezzel a központilag nyilvántartott gyárak, üzemek, szövetkezetek száma 25 ezer fölé emelkedett.

Akitől megvonták a bizalmat

Nyilatkozatok és jegyzőkönyvek, mint hiteles dokumentumok bizonyítják immár, hogy Molnár Mihály, a balástyai Rákóczi Tsz elnöke hol és mikor tért le a becsületesség egyenes útjáról. Mindössze másfél éves elnökségi múltja itt elegendő volt ahhoz, hogy erkölcsileg és anyagilag megingassa a vezetésére bízott tsz-t. Olvasom a balástyai tanácsházán az elem tett nyilatkozatokat, amelyeknek mindegyike így kezdődik: »Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem a következőket...« Réhák Szilveszterné, Ószeszek 291. szám alatt lakos, tsz-tag nyilatkozata a következőket foglalja magába: 1963 áprilisában szóba került közte és Molnár Mihály között, hogy a náluk levő, a tsz tulajdonát képező lovat vissza lehetne-e váltani, mert szükségük lenne rá a háztáji gazdaságban. Molnár igenlően felelt, s ezt követően elvitte Réhákénak a ló járuléglevét 1500 forint ellenében. A járuléglevél átadását azonban halogatta különböző kibúvókkal. A lóeladásról természetesen nem készítettek írást, s így Réháké bizonyítása az 1500 forint átadásáról »csak« puszta szó.

létere kénytelen volt elfogadni kölcsönadott pénzének ezt a kiegyenlítési módját, mert másképpen nem kapta volna vissza Molnártól a pénzt, noha azt többször kérte. Ez már nem Molnár magánügye, hanem a tsz tagságának a megkárosítása.

S hogy miképpen »gazdálkodott« Molnár Mihály a tsz vagyonával, arról külön dokumentumok szólnak. Szemerédi István, Ószeszek 253. szám alatt lakos, tsz-vezetőségi tag írásban arról tesz panaszt, hogy »Molnár Mihály a tsz vezetőségét nagyon hiányosan tájékoztatja a pénz- és hiteligazdálkodásról. Nem engedj az ellenőrző bizottság elnökét dolgozni, ellenőrizni. S ilyenkor Molnár olyan megjegyzéseket tesz a kritikával élő ellenőrző bizottság elnökének, hogy ne hóbörögjön.«

Mi szüksége volt Molnár Mihály tsz-elnöknek arra, hogy havi 3 ezer forintos jövedelme mellett feles művelésre vegyen ki két hold földet Lóki Jenő ószeszeki tsz-tagtól. Lóki ugyanis panaszt tett a tanácsnál, hogy Molnár nem művelte a felesbe vett két hold szőlőt, amelyet ellepett a gaz.

A következő nyilatkozat aláírója Dobó János, Ószeszek 304. szám alatt lakó károsult, akitől Molnár 2000 forintot kért kölcsön azzal a mesével, hogy a felesége jön le hozzá vendégségbe és nincs pénze. Erről a kölcsönkérésről sem készült írás, igaz, hogy Molnár 500 forintot visszaadott. Egy másik alkalommal a tsz elnöke Szekula Pál tsz-tagot küldte el Kondász József, Ószeszek 236. szám alatt lakoshoz: tudakolja meg, Kondász tud-e kölcsönadni ezer forintot? A pénzért már Molnár ment el személyesen Kondászhoz, akitől a csep-les befejezések rendezett ünnepségre 3000 forintot kért kölcsön a múlt év augusztusában. Erről sincs írásos bizonylat.

S hasonló szövegű nyilatkozatok egész sorát idézhetném itt. Molnár összesen 7050 forintot kéregetett kölcsön a tsz-e tagjaitól. Ez természetesen nem nagy összeg, s ez mindaddig Molnár Mihály magánügye is volt, amíg nem házastotta össze adósságait a tsz vagyonával. Ezt a következő dokumentum bizonyítja. Berta Ferenc, a balástyai községi tanács vb elnöke levelet írt a járási tanács mezőgazdasági osztályának. Ebben azt közli: tudomására jutott, hogy Nagy Ferenc, Ószeszek 234. szám alatt lakos, a Rákóczi Tsz vezetőségi tagjától 1300 forintot kért kölcsön Molnár Mihály. S hogy a tsz-elnök kiegyenlítése tartozását Nagy Ferencel szemben, a tsz lucernásából ezer négyezredet átadott Nagy Ferencnek, s ráadásul néhány mázsa búzát, ugyancsak a tsz vagyonából. Nagy Ferenc arra hivatkozott, hogy tsz-vezetőségi tag

jelentették a biztosítónak. Selejtezés nélkül ugyancsak eladták 3 anyajuhot. A juhok alatt nincs szalma, ugyanakkor eladják a tavalyi szalmát azzal, hogy felesleges. A tsz-nek pedig nagy szüksége lenne a szalmára. A meddő kocák a fiáztatóban vannak, holott már hizásra kellett volna fogni, hogy majd átadhassák az Állatforgalmi Vállalatnak.

Igy lett hát Csáky szalmája a balástyai Rákóczi Tsz egy nem odaváló elnök kezében. S többek szemében »népszerű« volt. Nyilvánvaló, hogy személyi kölcsönügyletei lehetőségeit a társadalmi tulajdon megkárosítására. Sokáig azok sem mertek szólni, akiknek nagyobb összeggel tartozott. Attól tartottak, ha mégsem mozdítják el az elnököt, akkor nekik régen rossz lesz, mert ki merték nyitni a szájukat, s a bizalmat ugyan ki-ki megvonta magában Molnár Mihálytól, de még mindig elnöki minőségben tartják számon. A járási pártbizottság már hónapokkal ezelőtt fölismerte a Molnár Mihály által okozott bajokat, s azóta a tsz tagjai is belátják, hogy ez így nem mehet tovább. Molnár Mihály ugyan még utoljára port hintett a tsz tagjainak szemébe egy nemrég megtartott közgyűlésen. Védekezésül, vagy inkább a felelőségre vonástól menekülve azt hangoztatta, hogy írásban beadja lemondását. Néhány hét eltelt már azóta, s mindmáig elfelejtette benyújtani írásos lemondását, gondolva, hogy az általa félrevezetett tsz-tagok belenyugodnak a becsapásukba, s továbbra is az orruk alá fogva vezetheti őket. Reméljük ezek után, hogy elnöki mivoltának napjai meg vannak számlálva.

Lódi Ferenc

Fegyelem és demokratizmus

A Magyar Szocialista Munkáspárt VIII. kongresszusa népünk történelmi jelentőségű eredményeit összegezve megállapította, hogy befejeződött hazánkban a szocialista társadalom alapjainak a lerakása. A következő időszakban szocialista vívmányaink továbbfejlesztése, a szocializmus teljes felépítése áll pártunk, népünk előtt. A szocializmus teljes felépítésének vezetőereje a munkásosztály. A nagy társadalmi átalakulás politikai, gazdasági és ideológiai feladataiból, azok tartalmából törvényszerűen következik a munkásosztály és pártja vezetőszerepének fokozott érvényesülése. Ez viszont szilárd helytállást, igényes szakmai műveltséget, politikai következettséget és magasfokú fejegyelmet követel minden kommunisztától.

A kommunista fegyelem alapvető ismérve a szó és tett egysége. Nem elegendő szóban egyetérteni, s a gyakorlatban másképpen dolgozni. A mi pártunkra az élet minden területén a szavak és tettek szilárd egysége jellemző. Párton belül azonban néhány elvtárs és néhány pártszervezet tevékenységében ma is található eltérés a helyes politikai irányvonalról. Egyes elvtársak egyetértenek például azzal, hogy az egyetemeken a származás szerinti kategorizálást el kell törölni, de a gyakorlatban jelentkező hamis, téves nézetek leküzdéséért már semmit sem tesznek. Itt kell azt is szóvá tenni, hogy nem elegendő egy határozatot elfogadni — azzal egyetérteni —, azt végre is kell hajtani kommunista módra, a párt politikájának szellemében. Hogy e területen is akad tennivaló, azt beszédesen bizonyítják a pártönkívüliek funkcióba állításával kapcsolatos hibás nézetek. A világos látás hiánya egyik helyen merev elzárkózásban, míg másutt elvtelen hízelgésben jelentkezik. Akadnak elvtársak, akik a párttagságot ma is valamilyen kiváltságnak tekintik, s a párt vezető szerepét csak a kommunista abszolút többségével tudják elképzelni — figyelmen kívül hagyják, hogy a párt vezető szerepe a törvények, a rendeletek pontos betartása, végrehajtása útján érvényesül. Egyes elvtársak ma is nehezen értik meg, hogy a funkciók betöltésénél a szocializmushoz való szilárd hűség mellett a legfontosabb szempont, követelmény a rátermettség. Ahol nem ezt tartják szemelőtt, ott letérnek a pártunk által megjelölt útról. Az eszmei gyengeség, s az emberi gerinctelenség következtében ugyanilyen fegyelmezetlenségek fordulhatnak elő a másik oldalon is. Akadnak elvtelen hízelgők, akik úgy értelmezik a pártönkívüliek funkcióba állítását, hogy leváltják a jól dolgozó kommunisztákat, úgy magyarázzák a pártönkívüliekkel való kapcsolat elmé-

lyítését, hogy a kiválóan dolgozó kommunista munkásoknak nem adnak jutalmat — jobboldalról keverik össze, cserélék fel a végzett munkát a politikai hovatartozással.

A munkáspárt fegyelmeinek két alapvető sajátosságát különböztethetjük meg. Először: a párton belüli szigorú fegyelem minden egyes kommunisztára egyformán kötelező, nincs kétféle fegyelem. A fegyelem egyformán kötelező mindenkiire, érdemtől, beosztástól függetlenül. Másodsor: a párton belül öntudatos fegyelem érvényesül. Mindenkinek meg kell győződnie a párt politikájának és az egyes határozatoknak a helyességéről. Egy határozatot csak úgy lehet végrehajtani, ha a kommuniszták ismerik, értik azt. Eppen ezért az azonnali elvtelen helyeslés, egyetértés helyett sokkal fontosabb, hogy ki-ki jól, világosan megértse a feladatot.

Pártunk szervezeti életének fontos alapelve a demokratizmus, amely a legszorosabb kapcsolatban van a centralizmussal. Hogy a párt önkéntes harci szövetség legyen, azt a demokratizmus biztosítja. A kommuniszták soraiiban a pártdemokrácia alapján bontakozik ki a széles körű öntevékenység. S minél jobban megvalósítjuk a párton belül a demokratizmust, a bírálatot és önbírálatot, annál szélesebb és szilárdabb lesz a kapcsolatunk a tömegekkel. A pártdemokrácia lendíti fel a pártéletet, ez jelent nyílt, őszinte, alkotói légkört. Szocializmus építő országban a pártdemokrácia minden esetben nagymértékben hat a közélet demokratizmusára. Ha a pártdemokrácia érvényesül, az igen kedvezően hat a dolgozók milliós tömegeire. Történelmi tapasztalataink vannak arról, milyen károkat okoz a szocializmus építésének a pártdemokrácia érvényesülésének egyik legfontosabb eleme az egészséges, rendszeres pártélet. A pártdemokráciát sértik meg ott, ahol ez hiányzik, ahol elmulasztják a kommuniszták tájékoztatását, nevelését, az egység mindennapos szilárdítását. A pártdemokrácia érvényesülésének másik fontos eszköze a kommuniszták pártmegbízata, alkotói, kezdeményező készségük teljes kibontakoztatása, felelősségük növelése, látókörük állandó szélesítése. Pártszervezetünkben a kommuniszták mintegy 70 százalékának van jelenleg rendszeres pártmegbízata. E helyen kell azonban hangsúlyozni azt is, hogy

semmilyen megbízatással sem lehet megszabni a kommuniszták minden tevékenységét. Önállóan, öntevékenyen is fel kell ismerni, meg kell találni a munkát — a hétköznapi minden órájában, az élet minden területén. Minden egyes pártszervezetben, minden kommunisztának lehetséges kell adni, hogy részt vegyen a párt politikájának megvitatasában, kialakításában, végrehajtásában. A Magyar Szocialista Munkáspárt ezt teszi. A munkásosztály helyzetéről szóló párthatározat megalkotásánál például sok ezer párttaggal beszélgettek. De ez a széles körű tanácskozás és vita előzte meg a többi párt-határozatot is. A központi határozatokon túl erre van szükség a községi, járási, megyei feladatok megszabásánál is. Mindez a pártélet egyik alapvető normája. Csak így teremthető meg az egészséges légkör, s csak így érhető el az egységes cselekvés a párttagság és a pártvezetés között.

Az utóbbi években nagy eredményeket értünk el a pártdemokrácia fejlesztésében. A párt és a tömegek kapcsolata egészségesebb és egyre szilárdabb. Ezt a szoros és jó kapcsolatot azonban mindennap meg kell teremteni, mindennap tovább kell szilárdítani. És nem valamilyen langyos, liberális politikával, nem elvtelen engedményekkel, hanem szilárd eszmei következettséggel. Egyetlen pártszervezet sem vélekedhet úgy, hogy — miután minden hibátlanul megy — pihenhetünk. A kommuniszták munkájától, gondolkodásmódjától idegen az ilyen önelégültség, mindennap és mindenhol fel kell lépni elénk és le kell küzdeni azt. Helyenként jelentkezik olyan nézet, hogy »fegyverrel készek voltunk védeni a munkáshatalmat, de nincs nekünk türelmünk agtálni«. Pedig ezt kell tenni: gazdasági feladataink példás elvégzése mellett az ideológia frontján is győzelmeskedni. Akik ma türelmetlenkednek, elvesztik világos ítélőképességüket, letérnek a realitás útjáról, azok sértik a pártfegyelmet, nehezítik az előrehaladást.

S a pártdemokrácia és a centralizmus szorosan összefügg, a kérdés két oldalát képezi. A demokrácia szilárdítja az öntudatos fegyelmet. Az öntudatos párttagok a demokrácia légkörében bátran és határozottan fellépnek a hamis nézetek ellen. A demokrácia megsértése minden esetben a pártfegyelem lazulásához vezet. Mind a szektás szűklátókörűség, mind a jobboldali langyosság ellen a legszigorúbban fel kell lépni pártéletünk minden területén. Pártunk politikájának maradéktalan végrehajtása, a magasfokú kommunista fegyelem, a pártélet, lenini normáinak betartása — a szocializmus teljes felépítésének alapja.

AGOSTON LÁSZLÓ

Csapágy — kenőanyag nélkül

A szovjet szakemberek olyan gépezetet szerkesztettek, amelynek tengelye huzamos időn keresztül forog száraz csapágyban, kenőanyag nélkül.

Iván Artobolevszkij akadémikus, akinek vezetésével az említett gépezetet szerkesztették, kijelentette, hogy ennek a találmánynak nagy gyakorlati jelentősége van: teljesen új, eredeti gépeket lehet alkotni, amelyek mind kenőanyag nélkül működnek.

A SZEGEDI VÁRBAN

(Liebmann felv.)

Szegeden a szabadtéri játékokra nyílt meg a múzeum mögött a várbán a látár. A szabadtéri játékok alatt több mint ötezeren látogatták meg a lapidáriumot, amely továbbra is nyitva tartja kapuit a közönség előtt. Képünkön: látogatók a kőtárban.